

บทบรรณาธิการ

วารสาร “ภาษา ศาสนา และวัฒนธรรม” ฉบับนี้มีบทความวิจัยทั้งสิ้นสิบห้าเรื่อง ในจำนวนนี้เป็นบทความวิจัย 14 เรื่อง และบทความวิชาการ 1 เรื่อง

บทความเรื่องแรก คือ “กลวิธีการแปลคำศัพท์ทางเทคนิคในเกมออนไลน์ จากภาษาจีนเป็นภาษาไทย” เป็นงานวิจัยที่ศึกษากลวิธีการแปลคำศัพท์และวลีทางเทคนิคบนหน้าจอของผู้เล่นในเกมออนไลน์ภาษาจีนจำนวน 5 เกม งานวิจัยนี้พบว่าการแปลคำศัพท์ดังกล่าวมี 4 กลวิธี ได้แก่ การแปลตรงตัวภาษาไทย การแปลเอาความภาษาไทย การแปลถอดความเป็นภาษาอังกฤษแล้วทับศัพท์เป็นภาษาไทย และการแปลตรงตัวโดยใช้คำเป็นภาษาอังกฤษ บทความเรื่องที่ 2 คือ “การศึกษาปัญหาการแปลและการปรับบทแปลวรรณกรรมไทยเรื่อง “ช้างหลังภาพ”” ซึ่งผู้เขียนชี้ว่าการแปลแบบตรงตัวและแบบเอาความสะท้อนถึงปัญหาสำคัญของการแปลที่เกิดจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม และเสนอว่าผู้แปลควรปรับบทแปลที่แตกต่างกันออกไป บทความเรื่องที่ 3 คือ “ความสัมพันธ์ทางความหมายของคู่คำนาม-กริยาในภาษาไทยพน” เป็นงานที่ศึกษาคุณสมบัติร่วมของหมวดหมู่ของคำศัพท์ภาษาไทยพนที่ทำหน้าที่เป็นทั้งคำนามและคำกริยาจากพจนานุกรมภาษาไทยพน ฉบับเฉลิมฉลอง 90 ปี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พ.ศ. 2557 เพื่อวิเคราะห์ความเชื่อมโยงทางความหมายของคู่คำนาม-กริยาผ่านกรอบแนวคิดเรื่องการจัดประเภทตามทฤษฎีต้นแบบ เรื่องที่ 4 เป็นบทความวิจัยเกี่ยวกับภาษาไทยพนเช่นเดียวกับเรื่องที่ 3 คือ “การแปรการใช้คำศัพท์ภาษาไทยพนตามอายุ ตำบลทุ่งไผ่ อำเภอมะนัง จังหวัดแพร่” ซึ่งชี้ว่าการแปรเสียงส่วนใหญ่ในภาษาไทยพนได้รับอิทธิพลจากภาษาไทยถิ่นเหนือ และภาษาไทยมาตรฐาน

บทความเรื่องที่ 5 คือ “ทัศนคติต่อภาษาและการเลือกภาษาของคนไทยเชื้อสายจีนในอำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี” พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุมาก (60-75 ปี) มีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาจีนกลางมากกว่าภาษาไทยมาตรฐานและภาษาจีนถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุกลาง (30-50 ปี) และอายุน้อย (15-25 ปี) มีทัศนคติเชิงบวกต่อภาษาไทยมาตรฐานมากกว่าภาษาจีนกลางและภาษาจีนถิ่น บทความเรื่องที่ 6 “โครงสร้างภาษา เนื้อหา และค่านิยมของคำขวัญประจำอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ชี้ว่าจากคำขวัญทั้งหมดที่ศึกษา โครงสร้างภาษาที่พบมากที่สุดคือ

โครงสร้างระดับลึบปะปนกับประโยค ส่วนเนื้อหาที่พบมากที่สุดคือเนื้อหาเกี่ยวกับสถานที่ ในขณะที่ด้านคำนิยามที่พบมากที่สุดคือคำนิยามด้านการส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น และภูมิปัญญาไทยและความรู้ อันเป็นสากล บทความเรื่องที่ 7 ได้แก่ “การตระหนักรู้คุณค่าของชีวิตในโลกหลังความตายของตัวละครเอกชายในนวนิยายเรื่อง ขอเพียงอีกรวัน (For One More Day)” นวนิยายดังกล่าวประพันธ์โดย มิตช์ อัลบอม สะท้อนถึงปัญหาทางจิตใจของตัวละครเอกชายที่เกิดจากสังคมแบบปิตาธิปไตยที่ส่งผ่านความสำเร็จแบบชายผ่านสถาบันครอบครัว จนเกิดการหาทางออกในแนวทางจิตวิญญาณที่เน้นคุณค่าของผู้หญิงในด้านความอ่อนโยน ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นว่ามีส่วนช่วยคลี่คลายการอยากทำอัตวินิบาตกรรมของตัวละครเอกชายได้

บทความเรื่องที่ 8 คือ “การใช้รูปแบบการสอนแบบบูรณาการภาษาศาสตร์เพื่อพัฒนาความสามารถทางการออกเสียง คำศัพท์ และการแต่งประโยคภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดพะเยา” ผู้เขียนชี้ว่ารูปแบบการสอนบูรณาการนี้อำนวยให้ครูสามารถใช้เทคนิคการสอนและสร้างสื่อการสอนที่หลากหลายมากขึ้นและส่งผลให้นักเรียนเกิดความสุข สนุกสนาน มีความสุขและทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษมากขึ้น ส่วนบทความเรื่องที่ 9 “ทัศนคติต่อการฝึกสอนของครูฝึกสอนชาวไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ” พบว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาฝึกสอนแสดงความคิดเห็นทั้งเชิงบวกและเชิงลบต่อการฝึกสอน ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาแสดงความคิดเห็นทั้งเชิงบวกและเชิงลบต่อการฝึกสอน โดยทัศนคติเชิงบวกสูงสุดสองด้าน ได้แก่ ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่น และด้านโรงเรียนและหลักสูตร ส่วนทัศนคติต่ำสุดสองด้านได้แก่ด้านตนเอง และด้านประสิทธิภาพในการสอนของตนเอง

บทความเรื่องที่ 10 “เหล้าในอายุรเวท” เป็นบทความวิจัยเกี่ยวกับเหล้าที่ปรากฏในคัมภีร์อายุรเวท โดยศึกษาข้อมูลจากคัมภีร์อัสฎานคหฤตะซึ่งเป็นคัมภีร์ภาษาสันสกฤตด้านอายุรเวทของอินเดีย ผลการวิจัยพบว่า มีเหล้าทั้งสิ้น 15 ชนิด เหล้าแต่ละชนิดมีสรรพคุณที่แตกต่างกันไปตามวัตถุดิบหลักของเหล้า นั้น ๆ หลักอายุรเวทระบุว่า การดื่มเหล้าให้ทั้งคุณและโทษต่อสุขภาพร่างกาย อย่างไรก็ตาม การดื่มเหล้าต้องปฏิบัติอย่างถูกต้องควบคู่ไปกับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม

จึงจะส่งผลให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งทางร่างกาย ชีวิตและจิตใจ บรรลุเป้าหมายตามหลักอายุรเวทอย่างแท้จริง เรื่องที่ 11 “หลักพุทธธรรมเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกลั่นแกล้งกัน” เป็นบทความที่ศึกษาเหตุการณ์การกลั่นแกล้งกันที่ปรากฏในพระไตรปิฎกและศึกษาวิเคราะห์หลักพุทธธรรมสำหรับนำไปใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกลั่นแกล้งกัน ผู้เขียนพบว่า เหตุการณ์การกลั่นแกล้งกันที่ปรากฏในพระวินยปิฎกมีไม่น้อยกว่า 17 เหตุการณ์ และในพระสุตตันตปิฎก มีไม่น้อยกว่า 10 เหตุการณ์ ส่วนหลักธรรมที่เหมาะสมสำหรับปลูกฝังแก่ผู้กลั่นแกล้ง คือ ‘เมตตา’ และ ‘สัมมาวาจา’ หลักธรรมที่เหมาะสมสำหรับปลูกฝังแก่ผู้ถูกกลั่นแกล้ง คือ ‘ขันติ’ และ ‘อภัยทาน’

บทความเรื่องที่ 12 “คติความเชื่อและพิธีกรรมในการตั้งศาลพระภูมิของชาวไทยพุทธ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี” ผู้เขียนชี้ว่าการตั้งศาลพระภูมิไว้ในบ้านและครอบครัวยังส่งผลให้เกิดอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตในด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ และด้านสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ศาลพระภูมิยังมีอิทธิพลทางด้านจิตใจของผู้อยู่อาศัยโดยตรง บทความเรื่องที่ 13 คือ “ประเพณีนมัสการพระพุทธบาทบัวบก : พัฒนาการประเพณี พิธีกรรม สมุดรกฎมปิฎกทางวัฒนธรรมของจังหวัดอุดรธานี” ผลการวิจัยชี้ว่าพระพุทธบาทบัวบกเป็นรอยพระพุทธบาทที่ประดิษฐานอยู่บนไหล่เขาภูพระบาท คนในท้องถิ่นได้ทำบุญเพื่อเฉลิมฉลองสมโภชของค์พระธาตุและสืบทอดเรื่อยมาจนกลายเป็นประเพณีประจำปีของวัดและได้พัฒนามาเป็นงานประเพณีนมัสการปิดทองรอยพระพุทธบาทในปัจจุบัน บทความที่ 14 “การทำร้ายในฐานะของการดูแลตัวเอง: ชีวิตและการดิ้นรนทางศีลธรรมของผู้เข้าร่วมกับ (โลก) ซึมเศร้า” เป็นการสำรวจโลกชีวิตทางศีลธรรมของ “มินา” หญิงมุสลิมในพื้นที่ชุมชนสายหมอก (นามสมมติ) จังหวัดยะลา โดยนำเสนอผ่านเรื่องเล่าความเจ็บป่วยเพื่อสร้างข้อถกเถียงกับมุมมองเชิงศีลธรรมกระแสหลักแบบเตอร์ไคร์เมียนที่มักฉายภาพศีลธรรมว่าเป็นเรื่องของสิ่งที่ดำรงอยู่ภายนอกตัวบุคคล และผู้กระทำการเชิงศีลธรรมมีพันธะในการกระทำตามกฎบรรทัดฐานและประเพณีที่ตนสังกัดอยู่ และบทความสุดท้ายของฉบับนี้เป็นบทความวิชาการ ได้แก่ “การใช้คำคุณศัพท์ภาษาเยอรมันในการแปลงานวรรณกรรมในแง่มุมทางด้านความเชื่อทางศาสนาและวัฒนธรรม”

เป็นกรศึกษงานแปลนิทานพื้นบ้านเรื่อง ผาแดง นางไอ่ โดยรวบรวมคำคุณศัพท์ที่บ่งชี้ความหมายทางด้านความเชื่อทางศาสนาและวัฒนธรรม ผู้เขียนได้แสดงให้เห็นว่าการใช้คำคุณศัพท์ดังกล่าวไม่เพียงช่วยในการสื่อความหมายในการแปลข้ามวัฒนธรรมเท่านั้น แต่ยังสะท้อนทัศนคติของผู้แปลด้วย

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้อ่านจะได้รับมุมมองที่เป็นประโยชน์จากบทความวิจัยข้างต้น และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเชิงพัฒนาหรือต่อยอดผลงานวิชาการของตนเองจนนำไปสู่การเพิ่มองค์ความรู้ทางด้านภาษา ศาสนา และวัฒนธรรมให้กับแวดวงวิชาการไทยต่อไป